

DOSFEL-TYSMANS, Angela (Hemiksem 19 december 1890).

Studeerde na de Eerste Wereldoorlog aan de pas opgerichte Katholieke Hogeschool voor Vrouwen in Antwerpen. Door haar leraar dr. Jules Persijn maakte zij in 1920 kennis met de toen gevangen zittende activist Lodewijk Dosfel. Zij huwde Dosfel op 6 september 1922 te Hemiksem; op 27 december 1925 overleed Dosfel op de leeftijd van 44 jaar.

Angela Tysmans kwam tot de V.B. via de meisjesbeweging, waarvan zij in haar geboorteplaats een afdeling stichtte. Later werd zij leidster van de gouv Antwerpen. Na haar huwelijk hielp zij haar man bij diens publikaties, o.m. over de Vlaamse strijd in Ierse bladen en bij vertalingen van werken i.v.m. de Ierse vrijheidsstrijd. In 1924 publiceerde zij een geschiedenis van De Katholieke Vlaamsche Meisjesbeweging. Twee maanden na de dood van haar echtgenoot volgde zij Julia Putman op als voorzitter van de Katholieke Vlaamsche Landsbond voor Meisjes, die later de Vlaamsche Bond voor Rooms Katholieke Vrouwen en Meisjes en nog later de Dietsche Bond voor Vrouwen en Meisjes zou heten. Zij bleef algemeen voorzitter van 1926 tot '44. Tevens was zij hoofdredactrice van Gudrun, het blad van de beweging. Van 1927 tot '34 nam zij ook de leiding waar over het weekblad Jong Dietschland. Na de bevrijding in 1944 werd zij enkele maanden geïnterneerd, maar zonder proces weer vrijgelaten. Zij bleef nog actief door herlevende organisaties met raad en daad bij te staan en talrijke bijdragen te publiceren.

Angela Dosfel-Tysmans, net als haar man principieel-katholiek, wilde de Vlaamse meisjesbeweging in de geest van Dosfel laten evolueren, met de heilige Lutgart als zinnebeeld. Zij zag de beweging als een middel tot nationale opvoeding. „De meisjes moesten leren, schreef zij in 1952, hoe het bovennatuurlijke gegrondvest is op de natuur”. Er bestond geen tegenstrijdigheid „tussen het natio-

nale en het godsdienstige". De godsdienst steunt integendeel „in alles op het nationale als op zijn hechtste grondslag”.

Mevrouw Dosfel beriep zich op de erfenis van het activisme. Zij beschouwde, zoals zij het in voordrachten in 1930 en '31 zei, „wat men gewoonlijk Groot-Nederland noemt, als het einddoel van ons streven”. In haar opvattingen en in de beweging die zij leidde, hebben figuren als Cyriel Verschaeve, Robrecht de Smet en niet het minst Pater Stracke en Wies Moens invloed uitgeoefend. „Het nationalistisch standpunt en de Dietse strekking in de jeugdbeweging zijn ten zeerste gesteund en gevoed geweest door het proza van de uitstekende leraar Moens”, schreef zij in 1958 in Gudrun. Mevrouw Dosfel beoogde echter ook de onafhankelijkheid van de meisjesbeweging tegenover de politieke partijen. Zij wilde steeds de zuiverheid van de Vlaams-nationalistische idee verdedigen. Bij gelegenheid van haar tachtigste verjaardag werd zij in 1970 door nationalistische kringen gehuldigd als „onze landsvrouw”.

WERKEN: *De Katholieke Vlaamsche Meisjesbeweging* (1924).
LITERATUUR: A. de Bruyne, *Lodewijk Dosfel 1881-1925. Kultuurflamingant, activist, nationalist* (1967); - *Mevrouw Dosfel 80*, in *Dietsland-Europa* (november 1970).

GASTON DURNEZ